

УДК 658.589

*Матукова Г.І.,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту охорони здоров'я,
Матукова –Ярига Д.Г.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я,
Конюшенко Д.Ю.,
здобувач вищої освіти,
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця*

ІННОВАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я : ЗБАЛАНСОВАНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Питання впровадження інновацій, побудова стратегії розвитку та покращення якості, зокрема в комунальних некомерційних підприємств (КНП), є надзвичайно актуальними та важливими напрямками діяльності медичного комунального закладу. У контексті постійних змін у суспільстві, технологіях та медичних стандартах, необхідно активно впроваджувати нові методики в управлінні медичними установами для забезпечення високої якості та ефективності надання медичної допомоги.

Одним із важливих аспектів інноваційного управління є зменшення рівня стресу для отримувачів послуги, перебуваючи в лікарні. Особливо це стає актуальним в умовах воєнного конфлікту, коли діти та їх батьки знаходяться під підвищеним психологічним та емоційним навантаженням. Впровадження інноваційних методів управління та психологічної підтримки, може сприяти створенню сприятливого та дружнього середовища в лікарні, де кожен пацієнт відчуває зв'язок з медичним персоналом, що сприяє швидшому одужанню та покращенню результатів лікування.

Створення збалансованої стратегії розвитку, що базується на модернізмі в управлінні, допоможе лікарні зберегти й посилити свою позицію на ринку та забезпечити ефективне використання ресурсів. Досліджуючи роботу КНП, нами було визначено основні моменти, що ускладнюють ефективну роботу та комунікацію в процесі надання медичних послуг: обмежена кількість високопрофільних спеціалістів, недостатність специфічного матеріалу та обладнання, недостатня кількість часу для консультування, через необхідність внесення даних

у електронні та паперові носії. Високий рівень напруги та стресу у пацієнтів, через значний час очікування в чергах та недостатню проінформованість щодо графіків роботи лікарів, кабінетів, операцій.

Врахування цих проблем та розробка певних кроків стратегії розвитку закладу забезпечить закладу підвищення якості послуг та їх конкурентоспроможність. Для покращення ефективності роботи комунального закладу охорони здоров'я та забезпечення якісної медичної допомоги можна сформуванати наступні шляхи оптимізації роботи закладу: впровадження телемедицини: дитяча лікарня може розглянути можливість надання консультацій за допомогою відеозв'язку з експертами з інших медичних установ або країн, впровадити роботу колсервіса (дистанційного обслуговування протягом 24/7) для хронічно хворих та дітей до 10 років. Наступними кроками є створення мобільного додатку для спілкування та інформування, що міститимуть графік відвідувань лікаря, рецепти та поради щодо догляду за дитиною, педагогічні матеріали для батьків щодо здорового способу життя та профілактики захворювань, відомості про дитину, яка лежить у стаціонарі; використання віртуальної реальності для знеболювання та зниження стресу, яка допоможе дітям відволіктися від болю або стресу під час проведення медичних процедур або госпіталізації, адже більшість пацієнтів неспокійні через страх нової маніпуляції, а не через біль. Також, можна впровадити у практику створення ігрових зон та спеціалізованого дитячого середовища для покращення атмосфери лікарні шляхом створення дитячих ігрових кімнат, малюнків на стінах, тематичних покриттів та іншого дитячого дизайну, що допоможе знизити стрес та підвищити комфорт для маленьких пацієнтів. Заслуговує на увагу і розвиток програм психологічної підтримки для дітей і їх батьків: запровадження групових або індивідуальних сесій психологічної підтримки для дітей, які перенесли травматичні ситуації або хвороби.

Отже, впровадження інновацій в управлінні дитячою лікарнею є критично важливим кроком для покращення якості медичної допомоги та забезпечення ефективного функціонування медичного закладу. Збалансована стратегія розвитку дозволить лікарні оптимізувати використання всіх видів ресурсів, покращити доступність медичних послуг і зменшити час очікування на прийом.

Список використаних джерел:

1. Christensen, C.M., Grossman, J.H., та Hwang, J.H. *The Innovator's Prescription: A Disruptive Solution for Health Care* / Christensen, C.M. New York .2023. 135p.
2. Darkins, A. *Telemedicine and Telehealth: Principles, Policies, Performance, and Pitfalls*/ Adam Darkins. New York : Springer Pub. Co. 2019. 316p.
3. Goldsteen, R.L., Davis, T.C., Kominski, G.F., та Gremillion, S.A. *Innovations in Healthcare Management: Cost-Effective and Sustainable Solutions* / Gremillion, S.A. New York .2022. 87p.
4. Lighter, D.E., та Fair, D.C. *Quality Management in Health Care: Principles and Methods* / Fair, D.C. London : Free Association Press. 2019. 122p.
5. Taylor, D.C., та Harrison, J.S. *Healthcare Management: Strategies for Maintaining Excellence* / Harrison, J.S. Amsterdam. IOS Press ; Tokyo. 2019. 138p.

УДК 502:658.6

Мельник Л. М.,

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри управління інноваційною
діяльністю та сферою послуг,

Будна Ю. А., Янч О. В.,

здобувачі вищої освіти,

Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя

**ХАРЧОВІ ВІДХОДИ У РЕСТОРАННІЙ ГАЛУЗІ: ПІДХОДИ ДО
УПРАВЛІННЯ ТА ВАЖЛИВІСТЬ ЕКОЛОГІЧНО
ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Утилізація їстівних продуктів харчування стала величезною планетарною проблемою, яка негативно впливає на навколишнє середовище, економіку та суспільство. Ресторани, як важливий компонент сектору громадського харчування, займають дуже важливу позицію у вирішенні цієї проблеми. Належне управління харчовими відходами не лише допомагає зменшити вплив на екологію, але й знизити витрати та сприяти більш сталому майбутньому.